

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов
Кафедра методики навчання іноземних мов

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: **ІГРОВІ ФОРМИ РОБОТИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК
ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ
ОСНОВНОЇ ШКОЛИ**

Студентки 2 курсу групи 2МАНЗ
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 014.021 Середня освіта
(мова і література) (англійська)
Верети Валерії Анатоліївни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник
Мельник Л.В., кандидат педагогічних
наук

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

(підпис) Голова комісії _____
(ініціали, прізвище)

(підпис) Члени комісії _____
(ініціали, прізвище)

(підпис) _____
(ініціали, прізвище)

(підпис) _____
(ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2018 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
1.1. Психолого-педагогічна характеристика учнів основної школи.....	7
1.2. Психолого-педагогічні передумови ігрової діяльності.....	10
1.3. Поняття мотивації та пізнавального інтересу у педагогічній літературі.....	16
1.3.1. Види мотивації у вивченні англійської мови.....	21
1.3.2. Позитивна мотивація та пізнавальний інтерес з допомогою ігрової діяльності як запорука успішного вивчення.....	25
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	28
РОЗДІЛ 2. ІГРИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
2.1. Гра як засіб зацікавлення учнів у вивченні англійської мови.....	30
2.1.1. Функції ігор у навчанні англійської мови.....	38
2.1.2. Класифікація ігор.....	43
2.2. Рольова гра на уроках англійської мови.....	48
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	54
РОЗДІЛ 3. ІГРИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ЕЛЕМЕНТ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	
3.1. Формування комунікативної компетенції школярів за допомогою	

ігор.....	55
3.2. Рольова гра як інтерактивний метод у вивченні англійської мови.....	69
3.3. Організація та проведення експериментального дослідження.....	71
3.4. Аналіз експериментального дослідження ігрової діяльності як засобу формування комунікативної компетенції школярів.....	75
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3.....	78
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	82
ДОДАТКИ.....	91

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. [Ананьєва І.](#) Гра як засіб інтенсифікації навчального процесу під час вивчення іноземної мови молодшими школярами / І. Ананьєва // Початкова школа. – 2009. – № 6. – С. 19-21.
2. Ахмад І. Значущість рольових ігор у процесі навчання / І. Ахмад, А. Слезенко // [Теоретичні питання культури, освіти та виховання](#). – 2013. – № 47. – С. 9-11.
3. Балаєва Л. Рольові ігри в обучении иностранным языкам / Л. Балаєва // Англійська мова та література. – 2010. – № 35. – С. 8-10.
4. [Бачинська Н.](#) Вплив гри на вивчення англійської мови / Н. Бачинська // English language & culture. – 2015. – August (№ 15). – С. 11-16.
5. Бескорса О. Дидактична гра як метод формування германомовної комунікативної компетентності молодших школярів / О. Бескорса, Г. Павлович // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. – 2016. – № 1. – С. 37-40.
6. Білякова І. Ігрові технології - як засіб активізації вивчення англійської мови учнями основної школи / І. Білякова // Англійська мова та література. – 2008. – Серпень (24). – С. 14-16.
7. Близнюк О. Ігри у навчанні іноземних мов: посіб. для вчителів / О. Близнюк, Л. Панова. – К.: Освіта, 1997. – 63 с.
8. Божок Н., Власенко Л. Ігрові форми навчальної діяльності на уроках іноземної мови / Н. Божок, Л. Власенко // Наука і сучасність: Збірник наукових праць НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К.: НПУ, 2007. – Т. 59. – С. 10-21.
9. Бондаренко Н., Ісаєва М. Ігрові прийоми навчання як засіб формування граматичних навичок на початковому етапі / Н. Бондаренко, М. Ісаєва // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – № 2(13). – С. 26-31.

10. [Бутова Л.](#) Підвищення мовної активності учнів на уроках / Л. Бутова // Англійська мова та література. – 2015. – № 28/29. – С. 67-69.

11. Волошанська І. К. Д. Ушинський про використання методів вільної гри та праці у навчально-виховному процесі / І. Волошанська. // Молодь і ринок. – 2011. – №6. – С. 97-100.

12. Выготский Л. Педагогическая психология / Под. ред. В. В. Давыдова. – М.: Педагогика, 1991. – 480 с.

13. Гондарева Г. Рольові ігри як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів на уроках економіки / Г. Гондарева // Таврійський вісник освіти. – 2013. – № 1. – С. 233-238.

14. Гончаренко Т. Мотивація вивчення іноземної мови як соціальна функція освіти / Т. Гончаренко // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2010. – № 4. – С. 47-55.

15. [Гончарова А.](#) Рольові ігри на уроках англійської мови / А. Гончарова // Англійська мова та література. – 2011. – № 16/18. – С. 2-6.

16. Губеладзе І. Психологічні аспекти ігрової діяльності дошкільників у процесі вивчення іноземної мови [Електронний ресурс] / І. Губеладзе // Інститут розвитку дитини НПУ імені М.П. Драгоманова. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <http://lib.iitta.gov.ua/705598/1/gybeladze.pdf>.

17. [Демішева А.](#) Рольові ігри на уроках англійської мови / А. Демішева // Англійська мова та література. – 2010. – Травень (№ 13). – С. 2-9.

18. Дзюбенко Л. Ігри на уроках англійської мови / Л. Дзюбенко // Рідна школа. – 2010. – №1-2. – С. 28-30.

19. Діденко М. Формування позитивної мотивації студентів при вивченні іноземних мов / М. Діденко // [Водний транспорт](#). – 2013. – Вип. 1. – С. 121-124.

20. Докучина Т. Мотивація навчання як запорука стимулювання учнів до досягнення успіху / Т. Докучина // Педагогічна освіта: теорія і практика. – 2011. – Вип. 8. – С. 32-37.

21. Дуброва О. Формування позитивної мотивації до навчання шляхом застосування інтерактивних методів / О. Дуброва. // Вісник Черкаського університету. – 2016. – №18. – С. 51-59.

22. Дяченко С. Комунікативні ігри на уроках англійської мови / С. Дяченко // Англійська мова та література. – 2013. - №4. – С. 1-8 (Дод.).

23. Железняк Л. Ігрова діяльність як поліфункціональний прийом у методиці [Електронний ресурс] / Л. Железняк – Режим доступу до ресурсу: www.pdaa.edu.ua/np/pdf/67.pdf.

24. Зосюк К. Дидактична гра на уроках англійської мови як засіб активізації пізнавальної діяльності молодших школярів / К. Зосюк // Таврійський вісник освіти. – 2013. – № 4. – С. 224-229.

25. Зязюн І. Педагогіка добра: ідеали і реалії: науково-методичний посібник / І. Зязюн. – К.: МАУП, 2000. – 312 с.

26. Ігри на уроках англійської. 5-8 класи: методичні рекомендації / упоряд. Т. Михайленко. – К.: Шкільний світ, 2011. – 128 с. – (Б-ка «Шк. світу»).

27. Казачінер О. Дидактичні ігри на уроках англійської мови / О. Казачінер. – Х: Вид. група «Основа», 2011. – 112 с. – (Б-ка журналу «Англійська мова та література»).

28. Казачінер О. Дидактичні ігри як засіб активізації діяльності учнів на уроках англійської мови / О. Казачінер // Англійська мова та література. – 2007. – Грудень (№ 36). – С. 2-3.

29. Казачінер О. Мотивація навчальної діяльності учнів на уроках іноземної мови / О. Казачінер. – Х: Вид. група «Основа», 2014. – 110 с. – (Б-ка журналу «Англійська мова та література»).

30. Казачінер О. Формування пізнавального інтересу в учнів із низькою мотивацією до вивчення іноземної мови в середній загальноосвітній школі / О. Казачінер // [Наукові записки кафедри педагогіки](#). – 2015. – Вип. 38. – С. 110-119.

31. [Камінська-Клецкова Я.](#) Спілкування іноземною мовою через рольові ігри та драматизацію / Я. Камінська-Клецкова // *Англійська мова та література*. – 2010. – Травень (№ 14). – С. 18-19.

32. Карп'юк О. Англійська мова: Підручник для 6-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. – Тернопіль: «Видавництво Астон», 2014. – 224 с.

33. Кенжабоев Ж. Психолого-педагогические основы реализации игровых методов обучения на уроках иностранного языка в школе / Ж. Кенжабоев. // *Вестник современной науки*. – 2017. – №2. – С. 47-49.

34. Коломієць Н. Дидактичні засади застосування інтерактивних методів навчання молодших школярів: Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.09 / Н. Коломієць. – Київ, 2009. – 21 с.

35. [Котовська А.](#) Ігри на уроках англійської мови / А. Котовська // *Англійська мова та література*. – 2010. – Жовтень (№ 28). – С. 13-15.

36. Кузів М. Рольові ігри на занятті з іноземної мови як метод навчання іношомовної комунікації / М. Кузів // [Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер.: Філологічна](#). – 2012. – Вип. 25. – С. 196-197.

37. Куліш І. Дидактична гра як засіб активізації навчальної діяльності студентів університету: Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.09 / І. Куліш. – Київ, 2003. – 34 с.

38. Куріч М. Використання інтерактивних технологій на уроках іноземної мови / М. Куріч // [Нова педагогічна думка](#). – 2013. – № 2. – С. 80-83.

39. [Лавренчук І.](#) Комуникативні ігри на уроках іноземної мови / І. Лавренчук // English language & culture. – 2008. – December (№ 45). – С. 10-12.
40. Левандовська І. Формування позитивної мотивації вивчення іноземної мови у студентів вищого навчального закладу / І. Левандовська, О. Дудар // [Молодий вчений](#). – 2016. – № 5. – С. 363-367.
41. [Литвин Л.](#) Рольові ігри в навчанні учнів діалогічного мовлення / Л. Литвин // Англійська мова та література. – 2009. – Вересень (№ 25). – С. 7-9.
42. Литнєва І. Ігрові завдання як засіб контролю розвитку лексичної компетенції молодших школярів [Електронний ресурс] / І. Литнєва. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <http://eprints.zu.edu.ua/8519/1/литнєва.pdf>.
43. [Ліжник Л.](#) Рольові ігри на уроках / Л. Ліжник // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2011. – № 9. – С. 36-41
44. [Макаренко Р.](#) Навчальні можливості ігор / Р. Макаренко // Англійська мова в початковій школі. – 2010. – Квітень (№ 4). – С. 29-31.
45. Маркова А. Формирование мотивации учения в школьном / А. Маркова. – М., Просвещение, 1983. – 96 с.
46. Маркова В. Мотивація англійської комунікативної діяльності молодших школярів за допомогою фонетичних та лексичних ігор / В. Маркова // Таврійський вісник освіти. – 2013. – № 4. – С. 237-243.
47. Марчій-Дмитраш Т. Дидактична гра як системотвірний метод організації навчальної діяльності молодших школярів у процесі вивчення іноземної мови / Т. Марчій-Дмитраш // [Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки](#). – 2015. – Вип. 67. – С. 100-105.
48. [Медулич Л.](#) Прийоми активізації навчальної діяльності на уроках англійської мови / Л. Медулич // Англійська мова та література. – 2012. – № 34/36. – С. 6-9.

49. Мельник Л. Формування готовності майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей до застосування інтерактивних технологій у навчальному процесі: дис. канд. пед. наук: 13.00.04 / Л. Мельник. – Вінниця, 2010. – 228 с.

50. Мельник Л. Формування готовності майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей до застосування інтерактивних технологій у навчальному процесі: Автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04 / Л. Мельник. – Вінниця, 2010. – 20 с.

51. Мельник Л. Застосування інтерактивних технологій у процесі формування пізнавальної активності під час вивчення іноземної мови / Л. Мельник // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Зб. наук. пр. – Київ; Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2014. – Вип. 38. – С. 350-354.

52. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник. для студ. вищих закладів освіти / Під ред. С. Ніколаєва, О. Бігич, Н. Бражник та ін. – К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.

53. Мицик О. Гра як метод навчання іншомовного спілкування учнів початкової школи / О. Мицик // Англійська мова та література. – 2013. – № 22/23. – С. 40-49.

54. Назарчук А., Желіхівська Т. Формування мотивації та інтересу до вивчення англійської мови на початковому етапі навчання / А. Назарчук, Т. Желіхівська // Педагогічний дискурс. – 2012. - №11. – 202-206.

55. Науменко Т. Шляхи активізації мовленнєвої діяльності на уроках англійської мови / Т. Науменко// Англійська мова та література. – 2007. – №4. – С. 5-8.

56. Пазюра Н. Проблеми іншомовної підготовки студентів у соціально-культурному контексті: зарубіжний досвід / Н. Пазюра // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Сер.: Педагогічні науки. – 2016. – Вип. 147. – С. 21-25.

57. Палінська О. Рольові ігри на заняттях з української мови як іноземної / О. Палінська // [Теорія і практика викладання української мови як іноземної](#). – 2015. – Вип. 11. – С. 50-56.

58. [Панасенко Т.](#) Шляхи підвищення мовної активності учнів на уроках / Т. Панасенко // Англійська мова та література. – 2010. – № 34. – С. 2-5.

59. Парфілова С. Психолого-педагогічні підходи до проблеми навчальної мотивації молодших школярів / С. Парфілова, О. Лисенко // [Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології](#). – 2014. – № 9. – С. 154-161.

60. Пасічник О. Навчання іноземних мов у початковій школі: зарубіжний та вітчизняний досвід / О. Пасічник // [Проблеми сучасного підручника](#). – 2017. – Вип. 18. – С. 126-139.

61. Петренко І. Рольова гра на уроках як елемент комунікативного підходу до вивчення іноземної мови / І. Петренко // Англійська мова та література. – 2011. - №10. – С.2-5.

62. [Погребняк О.](#) Навчальна гра як засіб формування комунікативної компетенції на уроках англійської мови / О. Погребняк // Англійська мова в початковій школі. – 2015. – № 3. – С. 44-46.

63. Прокопишина К. Рольова гра як метод розвитку в учнів навичок англійської комунікації / К. Прокопишина // Таврійський вісник освіти. – 2013. – № 1. – С. 199-204.

64. Редько В. Інтерактивні технології навчання іноземної мови / В. Редько // [Рідна школа](#). – 2011. – № 8-9. – С. 28-35.

65. Самовник В. та роль гри як інтерактивної технології навчання / В. Самовник // Англійська мова та література. – 2012. – №27. – С. 2-7.

66. Саніна Н. Використання ігор як шлях підвищення пізнавальної активності учнів / Н. Саніна, А. Собко // Англійська мова та література. – 2015. – № 6. – С. 2-7.

67. [Скворчевська О.](#) Особливості гри як діяльності учнів / О. Скворчевська // Англійська мова в початковій школі. – 2007. – Липень (№7). – С. 2-6.

68. [Склярєнко Н.](#) Рольова гра в інтерактивних фоновправах для формування мовних компетенцій у процесі оволодіння іноземною мовою / Н. Склярєнко // Іноземні мови. – 2006. – № 4. – С. 15-17.

69. Стайнберг Дж. 110 игр на уроках английского языка / Дж. Стайнберг. – М.: ООО «Издательство Астрель», 2004. – 124 с.

70. [Староверова О.](#) Навчальні ігри для інтенсифікації навчання аудіювання / О. Староверова // Англійська мова в початковій школі. – 2011. – № 3. – С. 27-29.

71. Стом О. Навчальні ігри в початковій та середній школі / О. Стом. – Х: Вид. група «Основа», 2010. – 127 с. – (Б-ка журналу «Англійська мова та література»).

72. [Супрун В.](#) Рольові ситуаційні ігри на уроках / В. Супрун // Англійська мова та література. – 2014. – № 22/23. – С. 58-60.

73. Ушинский К. Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии [Електронний ресурс] / К. Ушинский – Режим доступу до ресурсу: http://dugward.ru/library/pedagog/ushinskiy_chelovek1.html#obpon.

74. Федак З. Місце та роль рольової гри на уроці іноземної мови / З. Федак. // Молодь і ринок. – 2011. – №7. – С. 151-155.

75. Федусенко Ю. Дидактична гра як засіб навчання іноземних мов молодших школярів: дис. канд. пед. наук: 13.00.09 – теорія навчання / Ю. Федусенко – Київ, 2009. – 205 с.

76. Федусенко Ю. Дидактична гра як засіб навчання іноземних мов молодших школярів: Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.09 «теорія навчання» / Ю. Федусенко. – Київ, 2009. – 17 с.

77. [Ходій О.](#) Ігрові методи навчання лексиці на уроках англійської мови в початковій школі / О. Ходій // [Таврійський вісник освіти](#). – 2013. – № 4. – С. 191-196.

78. Швець Є. Роль гри під час навчання англійської мови / Є. Швець // Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки. – 2014. – Вип. 65. – С. 142-145.

79. Шеверун Н. Міжнародний досвід підвищення мотивації у процесі навчання студентів іноземних мов / Н. Шеверун. // Порівняльно-педагогічні студії. – 2014. – № 6(20). – С. 103-108.

80. Шишкова Г. Як здобути цікавість? Шляхи підвищення мотивації мовленнєвої діяльності учнів на уроках англійської мови у 7-8 класах / Г. Шишкова // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2004. – №1. – С.65-76.

81. Эльконин Д. Психология игры / Д. Эльконин. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. – 360 с.

82. Gaudart H. Games as Teaching Tools for Teaching English to Speakers of Other Languages / H. Gaudart. // *Simulation & Gaming*. – 1999. – P. 283-291.

83. Hadfield J. Elementary Communication Games: A Collection of Communication Games and Activities for Elementary Students of English / J. Hadfield. – London: Longman, 1984. – 97 p.

84. Hadfield J. Elementary Grammar Games: A Collection of Grammar Games and Activities for Elementary Students of English / J. Hadfield. – London: Longman, 2001. – 128 p.

85. Hadfield J. Elementary Vocabulary Games: A Collection of Vocabulary Games and Activities for Elementary Students of English / J. Hadfield. – London: Longman, 1998. – 119 p.

86. Hong L. Using Games in Teaching English to Young Learners [Електронний ресурс] / L. Hong // *The Internet TESL Journal*. – 2002. – №8. – Режим доступу до ресурсу: <http://iteslj.org/Lessons/Lin-UsingGames.html>.

87. Корецьку А. Using Games to Motivate Your Adult ESL Students [Електронний ресурс] / А. Корецьку. – 2009. – Режим доступу до ресурсу:

http://www.eslfocus.com/articles/using_games_to_motivate_your_adult_esl_students-400.html.

88. Livingstone C. Role Play in Language Learning / C. Livingstone. – Longon: Longman, 1983. – 94 p.

89. Maley A. Creativity in the English language classroom / A. Maley, N. Peachey. – London: British Council, 2015. – 180 p.

90. Schwermer K. Oxford Phonics World Level 5 / K. Schwermer, J. Chang, C. Wright. – Oxford: Oxford University Press, 2015. – 105 p.

91. [Sitnikova Y.](#) Games and activities for the classroom: [ігри на уроках] / Y. Sitnikova // English. – 2010. – September (№ 19). – С. 5-8.

92. Using Games in the English Second or Foreign Language classroom [Електронний ресурс]. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.witslanguageschool.com/NewsRoom/ArticleView/tabid/180/ArticleId/85/Teaching-Tips-Using-Games-in-the-English-Second-or-Foreign-Language-classroom.aspx>.

93. Wright A. Games for Language Learning / A. Wright, D. Betteridge, M. Buckby. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006. – 183 p.